

ærede Ordfører sagde, at man vidste ikke, i hvilket Dølelik det indtraf; det skulde være Kl. 12 om Natten, syntes jeg, han sagde, at Opsigelsestiden indtræder eller udløber. Jeg tror ikke, at man behøver at være saa minutøs i denne Henseende. Vi have jo en Bestemmelse i Lyendeloven, som siger, at, forsaavidt de almindelige Skiftetider ere vedtagne, kan Opsigelse senest foregaa den 1ste Februar og den 1ste August, altsaa naar den 1ste Februar er gaaet tilende, kan der ingen Opsigelse finde Sted, den 2den Februar siger Husbonden: ja, nu har du ikke sagt op, altsaa er Lyendeforholdet fornyet, vil du nu skrive i Bogen. Det forekommer mig, at dette ikke kan berede nogen Vanskelighed, i alt Fald ikke større Vanskelighed i dette end i saamange andre lignende Tilfælde, hvor der er Tale om at skjønne over, hvorvidt en Tidsfrist er oversiddet eller ikke, og jeg tror, at man i Lovstillsæde ganske volig kan overlade Sagen til Domstolene, der nok ville vide at finde ud af, hvorvidt det kan siges, at Husbonden eller Lyendet har benyttet sin Ret til at forlange Paategningen paa den Tid, Forholdet blev stiftet eller fornyet, eller om en saadan Tidsfrist er oversiddet. Jeg for mit Vedkommende finder derfor ikke nogen Betænkelse ved det 1ste Stykke af § 7. Det ærede Mindretal har foreslaaet Paragrafen affattet paa en anden Maade, som i og for sig paa et enkelt Punkt ganske vist kunde have Noget for sig; men jeg maa dels være enig i, hvad en æret Taler her lige overfor mig (S. Andersen) udtalte, og dertil kommer, at der altid er noget Betænkligt ved at opstille forskellige Regler om det samme Kontraktforhold blot af den Grund, at det ene er mere eller mindre varigt end det andet. Saaledes som Lovforslagets § 7, første Stykke foreligger, gjælder det for alle Lyendeforhold, men i Mindretallets Forslag opstilles der forskellige Regler for forskellige Arter af Lyendeforhold, og det tror jeg ikke vil være heldigt. Jeg kunde meget godt sympathisere med det ærede Mindretal i en Ophævelse af den Paragraf i Loven af 10de Mai 1854, som bestemmer, at ethvert Lyendeforhold, som ikke opsiges, betragtes som fortsat for lige saa lang Tid, som det er stiftet, dog ikke længere end et Aar. Jeg skulde slet ikke have Noget imod, om man kunde komme til en fuldstændig Ophævelse af denne Bestemmelse, men jeg tror, det er noget farligt at slaa en Regel fast for en enkelt Art af Lyendekontrakter og ikke lade den bestaa for Andre, thi naar Folk glemme en saadan ny Bestemmelse, kommer der en Usikkerhed frem, som vil medføre Ulemper. Endelig kan jeg ikke undlade med Hensyn til dette Endringsforslag at gjøre opmærksom paa, at det vel indeholder en Bestemmelse om, at Husbonden er berettiget til at fordrø en Afskrift af Paategningen i Studsmaalsbogen, som Lyendet skal bekræfte, men de Lovforslag, som Lovforslagets § 7, andet Stykke indeholder, naar Lyen-

det ikke vil efterkomme en saadan Opfordring, mangle i Endringsforslaget. (Riær: Det skulde de ogsaa!) Naar, saa de skulde mangle. Jeg maa derfor gaa ud fra, at man bør blive staaende ved § 7, som altsaa hjemler enhver af Parterne Ret til at forlange en Paategning i Studsmaalsbogen om Tjenestetidens Varighed.

Derneft opstaar det Spørgsmaal: Naar nu Husbonden ensidig vægrer sig ved at ophæve en saadan Paategning, skjøndt Lyendet har Ret til at forlange den ophævet, hvilke Forholdsregler skal man da træffe i den Henseende, og det er jo det, § 8 gaar ud paa. I den Henseende maa der naturligvis tages det Hensyn, at Afgangens til at faae en saadan Paategning ophævet ikke vanskeliggjøres for Lyendet, den maa gjøres saa let som muligt for Lyendet, naar Husbonden aldeles uoverensværet vægrer sig ved at have en saadan Paategning; men paa den anden Side maa man vogte sig for at gaa til den modsatte Yderlighed og gjøre Paategningens Ophævelse alfor let. Man maa, hvor et Lyende ensidig og uden nogen som helst Grund vil slippe bort fra et Lyendeforhold, vogte sig for at lette denne Hensigt for Lyendet derved, at dette uden videre kan faae en saadan Paategning hævet. Endelig er der jo et tredie Moment, som bør tages i Betragtning, og det er det, at man i en Sag som denne skal vogte sig for at stille det Offentlige i en saadan Stilling, at Politiet derved maaske kommer til at virke paa en saadan Maade, der er uforenelig med dets Stilling som Haandhaver af Ret og Retfærdighed. Jeg siger f. Ex. herved til, at det Offentlige kan komme til at ophæve Paategninger, som slet ikke eksistere eller som aldeles ikke kunne forlanges ophævede. Spørgsmaalet bliver altsaa det, om Lovforslagets § 8, 2det Stykke, saaledes som det nu lyder, eller saaledes som det foreslaas ændret af Udvalget, fyldestgjør disse Betingelser, hvilket jeg ikke kan skjønne. § 8, 2det Stykke, siger jo, at i ethvert Tilfælde, hvor Husbonden har vægret sig ved at ophæve Studsmaalsbogens Paategning, kan Lyendet henvende sig i Rjbstaderne til Politiet og paa Landet til Sognefogden og faae Paategningen ophævet, og skulde Studsmaalsbogen være i Husbondens Besiddelse, kan Lyendet faae en Attest om, at Paategningen er ophævet. Der tales her om „i ethvert Tilfælde“, altsaa der er ingen som helst Undtagelse. Dette er nu for det første noget Modsigende med 1ste Stykke, thi deri staar jo, at Husbonden er forpligtet til at ophæve den Studsmaalsbogen gjorte Paategning, medmindre Lyendet uden lovlig Grund forlader eller vægrer sig ved at tiltræde Tjenesten, i saa Fald er han ikke forpligtet dertil; men naar det er Tilfældet, synes det høist besynderligt, at man af det Offentlige skal kunne forlange en Handling, som Husbonden ikke er pligtig til. Jeg tror, at man gaar alt for vidt i saa Henseende. Det er betænkligt at gaa saa vidt i den Retning, og det